

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt árákon vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-ter 8.
Telefon-szám 164

Felelős szerkesztő: FÜDOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 650 korona, negyedévre 325 illér
Vidákra félévre 8 korona.

Egyes szám ára 6 fillér

Mezitláb

futkosnak az utcán didergő, apró gyermekek tél beköszönte előtt, amikor már minden ember — akinek jut rá — téli gunyában, meleg cipőben siet hazafelé, mert az utcán már jól felöltözöttek sem kellemes tartózkodni. Hideg van, gondoskodni kell mindenkinek melegruháról, fűtőről. Az apró gyermekek, akikről a magyar állam gondoskodik, szóval az elbajozottá nyilvánított gyermekek melegruha és cipő nélkül vannak. November van, tehát nem csak hogy kellemtelen mezitlen lábbal vándorolnak, rosszul tápláltak, rosszul ruházott gyermekeknek az utcán térferegni, hanem veszedelmes is. A rosszul táplált gyermek ellenálló képessége gyönge, hamar megbetegszik, könnyen elpusztul.

Leletlenség ezeket a szegény elhagyott gyerekeket így elhanyagolni. Mire várnak ezekkel a gyerekekkel? Miért nem adnak nekik már most ruhát? Miért nem gondolnak arra, hogy ezeket a fiukat felruházzák? Mikor akarják őket felruházni. Talán várnak karácsonyra? Meg akarják várni talán karácsonyt, hogy majd a szeretet ünnepén egy szép, meleg ünnepség keretében kiosszák azokat a ruhákat? Addig elpusztul az állam szerető gondjaira bízott gyereksereg fele. Hölgyeim és uraim ott, a gyermekvédő telepbizottságban, gondolják meg, hogy Mindenszenttől Karácsonyig nagyon hosszú az idő és sok a hideg nap.

Hölgyeim és uraim! Ne várják be amíg egypár gyerekeknek lefagy a lába, amíg néhány gyerek torokgyíkot és difteriát, meg hasonló jó kap, hanem sürgessék ki a cipőt az államtól és osszák ki a gyerekeknek parádés ünnep nélkül.

Háboru a románok ellen

Sajtóhadiszállás, október 31.

Falkenhayn seregétől jelentik: Prcedál elfoglalása után csapataink nagy nehézségekkel küzdöttek meg és rengeteg akadályra találtak. Az ellenség a Szinajába vezető utat makacs ellenállással védelmezte. Az ut mindkét oldalán levő magaslatok kiépített erődöket foglaltak el. Az oláhok ellenállását kemény harcokban megtörtük és elfoglaltuk Azuga völgyét és utóbb magát Azuga várost is. Támadásunk nem volt frontális s így veszteségeink aránylag csekélyek voltak.

Kampelungtól északra, a törösvári szorosoktól délre nehéz harcok folynak. Az oláhok tornyos erődítésekkel harcoltak, de az erődítéseket elfoglaltuk. Kampelungnál nehéz harcokban ütköztünk össze a románokkal.

Az oroszok döntő csatát jelentenek november első hetére

Stockholm, október 31.

A Morning Post pétervári tudósítója jelenti, hogy november első hetében az orosz front tüstén harcrai el fognak jutni a tetőpontra. Több millió ember vesztel a Duna és a rigai öböl közt s később a történelem legnagyobb csatájára. Az 1600 kilométeres vonalon mind a

két fél a legszélsőbb erőfeszítést fogja kifejteni. Stratégiaiilag az oroszok és románok (?) lesznek a támadók, taktikailag ingadozik a helyzet, mert a németek aktív defenzívában, néhol pedig offenzívában vannak. Az új csata olyan gyilkos lesz, hogy a háborúnak gyorsan véget vet.

Nagy haditanács az orosz főhadiszálláson

Pétervár, október 31.

A cár elrendelte, hogy az ántánt államok követői nagylentőségű tanácskozás érdekében azonnal az orosz főhadiszállásra utazzanak. Az angol nagykövét már el is utazott oda.

A dobrudzsai harcok befejeződtek.

Szófia, október 31.

A bulgár hadügyminiszter hivatalos lapja írja, hogy a dobrudzsai harcok befejezéshez közelednek. Oláhország teljes vereséget szenvedett. Az oroszoknak teljesen elvesztett még az utolsó reményességük is, hogy valaha megközelíthessék Kostantinápolyt és a Dardanellákat. A dobrudzsai harcokban az ellen-

ség rengeteg veszteséget szenvedett. A foglyok száma negyvenezer, halottakban és sebesültekben legalább százhuszezer föny a veszteség. A Dunánál széltugrasztott román sereg teljesen demoralizálódott és szétszűllött, amely harcban többé nem használható míg mi harcedzett, győzelmes hadsereg felett rendelkezünk.

Odesszát kiüritik

Krakkó, október 31.

A krakkói lapok teljesen megbízható forrásból értesülnek, hogy az orosz kormány sürgősen elrendelte **Odessza kiüritését**. A Nvörja Vrenja azzal akarja ezt a ténny meenteni, hogy a kiürités csupán katonai érdekből történik.

A görög lapok és az ántánt

Athén, október 31.

A Radio-ügynökség jelenti A francia ellenőrzés alatt álló athéni rendőrség főnöke munga elé csátalta a központi hatalmak irányában barátságos irányt képviselő görög lapok szerkesztőit és megtiltotta nekik, hogy lapjaikban az ántánt ellen írjanak.

— Önök kifejezhetik véleményüket (!?) — mondotta a rendőr főnök — anélkül azonban, hogy a közönséget igaztánák . . .

Felfüggesztettek egy szablyai járásbíró.

Szeged, okt. 31.

Menyey László, a szegedi kir. ítélőtábla elnöke felfüggesztette állásától Bogdán Elek szablyai járásbíró. A felfüggesztett járásbíró román származású s a román hadüzenet óta különösen provokáló viselkedést tanúsított a magyarokkal szemben. Már 1915 novemberben olvan kijelentést tett Vukov Jásó boldogasszonyfalvai jegyző előtt, hogy nem szereti a szerbeket elítélni. Az idén augusztusban pedig Kékity József csurogi jegyző szőlőjében, Kokas József szablyai szolgabíró előtt éltette a szerb román barátságot s fitymálta a magyarokat, majd ugyanez éjszaka a csurogi kocsmákban részegen szidta a magyarokat. A táblaelnök táviratiilag rendelte el Bogdán felfüggesztését, amit Weisz Tivadár vezető járásbíró végre is hajtott. Bogdán ellen nemzetiégi igaztás miatt eljárás indult meg.

Közélemezési miniszterium Ausztriában

Bécs, okt. 31.

Körber dr. miniszterelnök, mint politikai körökben nagy határozottsággal beszél, német mintáma közélemezési miniszteriumot szervez, amelynek élére Keller osztályfőnök, az országos közélemezési hivatal mostani elnöke kerül.

A legelők felosztása

Ismertettük a polgármester feladványát a legelők felosztása dolgában. Az eszmét a legnagyobb készséggel támogatjuk, mert az eszme nem is kellett, nem ma vetették fel először és praktikus is. Ezzel a kérdéssel éppen a mi lapunk foglalkozott a legtöbbet és amikor először vitték a legelő felosztás ideáját a közgyűlés elé, az akció ennek a lapnak akkori szerkesztőségéből indult ki.

A legelő felosztásának az ideje tehát helyes. De már a részletek, a feltételek aligha fognak általános helyesléssel találkozni. Azokat a feltételeket csak egy szobatudós, vagy helyesebben egy szalon-gazda találhatta ki. Mert olyan ember, aki a gyakorlati életet ismeri, aligha állítana fel olyan feltételeket, mint amiknek alatt a tanács hajlandó volna a legelőket bérbe adni.

Az első de legkevésbé lényegtelen hibája a feltételeknek légiójának, hogy nem érverés utján akarja bérbeadni a földeket. Miért? mert igazságot akarnak osztani. Hát mi azt hisszük, hogy éppen az volna a helyes, ha árverés utján adnák bérbe azokat 2—3 holdas parcellákat. Ezzel elkerülnék még az árnyékát is annak a gyanúnak, hogy a 60—70 bérlők nagyobb része — protekcióból jutott a földhöz. De szarvas hibájára a bérlői feltételeknek a három esztendő bérlői időtartama is, mert az meg az ehhez csatlakozó másik feltétel, hogy a bérlőnek legalább egy pár lovanak, vagy tehenének kell lenni és hogy a bérlő köteles a földeket az első esztendő-től az utolsó befejeztéig trágyázni, lekaparja a földfelszárítási akcióról még a mászt is a szociális érzéknek, egyszerű bomhasztát súlyosítja és önkéntlenül is azt a gyanút kelti az emberben, hogy nem akarnak itt egyebet, mint azt, hogy az a „boldogított” kis ember három esztendői verejtékes munka árán teremtson a homokos talajból jól termő földet, aztán takarodjék ki a bérleiből, mert most már értékké változtatta, most már meg van művelve, most már lehet vele valamit csinálni, jobban lehet értékesíteni. Hozzájárul ehhez még azon feltétel is, hogy a földön szilárd építményt alkotni nem szabad. Hát persze, ugy sem lesz boldog senki egy három esztendő bérlőre még az építés költségeit is rápazarolni. Ilyen feltétel mellett bár hozzá is fogni a legelő felosztásához.

Tessék elsősorban hosszabb, 12—15—20 éves időtartamra bérbe adni a földeket. Akkor

aztán lehet szigorú feltételeket szabni. De akkor is mindig szem előtt kell tartani azt, hogy a földeket tulajdonképpen nem azért adják bérbe, hogy a városnak haszna legyen belőle, hanem azért, hogy a kis emberek segítsen.

De talán még az volna a leg-helyesebb, ha a város feléseknak adná azokat a földeket azval a kikötéssel, hogy ott kizárólag burgonyát szabad csak termelni. Ez jövedelmező volna a városra és a bérlőre egyformán és hasznos a város fogyasztó közönségére, mert kevesebb bajjal járna a burgonya beszerzése abban a percben, amikor 2.0—2.20 holdon termelnének burgonyát.

Ha ezt megcsinálják, akkor segítenek a város közönségén és akkor elhiszük, hogy a bérlői feltételeket nem fiskális, hanem szociális ésszel és érzékkel csinálják.

H I R E K.

Halottak napján

Álhat szállja meg az emberlelkét és gondolatban elkalauzodik oda, messze az orosz síkságokra, a Kárpátok erdőborította bércekre, a rideg Karszt vidékre, a szerb földekre, az oláh vidékekre, Erdélybe, ahol oly sok jó magyar fiu piheni örök álmát. A megemlékezésnek ezen a nagy napján forró fohászt küldünk az egek Mindenható Urához és kérjük, nyújtson megengyhülést és vigaszt azoknak, akiknek hozzátartozói ott veszték a csataterén. Kérjük az egek Urát, hogy az a sok áldozat, amelyet a magyar nemzet hozott a háborúnak borzalmakkal telt két esztendőjében legyen hasznára a jövő nemzedéknek.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt szombaton a korai reggeli órákban fog megjelenni.

— **A borotai cigányveszedelem.** Megirtuk tegnap, hogy a borotai jegyző katonai segítséget kért a falu körül garázdálkodó cigányok ellen. Dörmán őrnagy honvédelmi parancsnok megkeresésére Szabadkáról két szakasz gyalogság utazott Borotára. A jánoshalmi csendőrök és a felsőszentiváni lovas csendőrök csatlakoztak a katonasághoz, aztán kivonultak Borotára, hogy a környéket megtisztítsák a veszedelemes eszavargó cigányoktól.

Megemlítettük, hogy elfogták a garai útközvetben részt vett több cigányt és cigányasszonyt. A cigányok megmozdításakor egyik cigányasszony szoknyája alatt elrejtve találtak egy élesre töltött modern Frommer pisztolyt.

Tegnap reggel egy hadnagy vezetésével megérkezett Borotára 110 katoná, akik nyomban hozzáfogtak a cigányok üldözéséhez. A katonák a cigányokat Baja felé üldözik. A szabadkai katonaság szerdán reggel érkezik Bajára és az esti vonattal tér vissza Szabadkára.

— **Már a favágók is.** Az általános drágaság közepete már semmi sem feltűnő, semmi sem lep meg az embert. Így például meg sem ütközik az ember azon, hogy a favágók is beállottak az árdrágítók közé. A favágók kartellt kötöttek. Ez szerint ezentúl egy 81 lágya vágásért 12 koronát, egy 81 keményfáért 16 koronát számítanak. Nem is kevés bizony Isten.

— **Nincs alvós.** Egy, a gyermekek előtt kedves iparág pusztul ki a cukorinság folytán. A vásárokon utcasarkokon áruló „alvósok” beszüntették ássankint vállalkozásukat, mert nem bírnak cukorhoz jutni. Miután cukor nélkül mesterségüket nem tudják folytatni, hát így a cukorka árúrok előbb gyári portékát (csoládó és stollverk) árulnattak, de ma már ez sem jén kapható és így könnytelenek alvós ássalukat elhagyni és más megélhetés után nézni. Nincs cukor — nincs alvó!

— **Nem lesz drágább az üzleti levelezőlap.** A kereskedők kifogásolják, hogy az új p. és t. tarifák életbeléptetésénél az üzleti levelezőlapok portóját is tíz fillérben állapították meg, míg a közönségséges levelezőlapra csak 8 fillér bélyeg dukál. Az anomália azért is feltűnő volt, mert a kormány annak a levelezőlapnak a portóját tetten drágábbá, amelyhez a papírost maga a kereskedelmi cég adja. Amint most értesülünk, a kormány maga is belátta a rendelet helytelen intézkedését s akként rendelkezett, hogy a kereskedő részére külön levelezőlapokat adjanak ki iverben, melyekre könnyű szerrrel lehet a szöveget rányomtatni. Az üzleti levelezőlapok papírja vékonyabb lesz, mint a rendes levelezőlapé.

— **Közélemező hivatal Debrecenben.** Az élelmiszereknek forgalombahozatala, elosztása sükséggé teszi, hogy a városok a helyi közigazgatás keretében egy rendszeres intézményt létesítsenek, amely a központokkal érintkezik s a központok után beszerzendő élelmiszereknek kellő módon leendő forgalombahozatalát eszközli. A közigazgatási hatóságra e téren háruló fontos feladatok egy kifejezetten közlemezési hivatal felállítását teszik sükséggé. Már Endre Debrecen polgármesterét is ennek a belátása vezette, midőn előterjesztést tett egy közlemezési hivatal felállítására iránt. E hivatal vezetője a város

egyik főtisztviselője lenne, aki a vezetést felelősség mellett gyakorolná. Maga a hivatal, kettős feladatnak megfelelően két osztályra volna megszervezendő: A beszerzési osztályra és a forgalombahozatali osztályra, amely eszközölné a beszerzett élelmicikkeknek az igazságság és arányosság szem előtt tartásával megállapítandó mérték szerinti kiosztását, a közönséghez juttatását.

— **Carmi Mária a z Urániában.** A már annyira szökedveit himdiva legjobb szerepének egyikében „Az örök homály” című dráma vezető szerepében fog fellépni szerdai bemutatón az Uránia vásznán, hogy megszokott eleganciáját ragyogó művészetét felelhetetlen alakítását ismét ragyogtassa és ámulatba ejtse amár nagy számu huveit. Nem kisebb rivális pár jelenik meg ugyan e nap — Wanda Truamann és Vigó Larsen egy roppant kedves szellemes vígjátékban a „Hivatlan vendégek” színmű behozatában, mely igazán az idény egyik legkacagatóbb és legjobb vígjátéka lesz. Az előadások most is mint rendszeresen délután 2—4—6 és este fél 9 órákor kezdődnek.

— **Menekült tanárok a bírólótt.** Érdemes és a mai viszonyokat jellemző esetet tárgyalt tegnap a bajai Lüntető bíróság. Két székely kereszturi tanítóképző intézeti tanár, Kovács Abel és Ferenczi István a románok betörés korában állapodtak meg, hogy együtt fognak menekülni. Amikor titott a menekülés órája Kovács Abel hívta Ferenczi, hogy menjenek együtt a vasúthoz. Ferenczi valami ürügy alatt visszamaradt, Kovács pedig apró gyermekeivel és feleségével kísérett a vasuti állomásra. Itt azt a lesújtó hírt kapta, hogy Székely kereszturól 10 m. megy több vonat. Irtoztas izgalomban sietett vissza a városba, ahol nagy özömmel látta, hogy barátja Ferenczi családjával egy kocsira pakkolt, ahol még volt elég hely egy-két gyermek és az asszony elhelyezésére. Kérte Kovács, hogy vegye fel az apró gyereket meg a feleségét, vagy legalább az apró gyereket Ferenczi azt kerekben megtagadta. Amikor a menekültek Budapestre érkeztek, elmondotta Kovács az esetet és Budapestben rendkívül elítélőleg nyilatkoztak. Ezt név megemlítése nélkül elmondotta Kovács a bajai adóhivatalnál is, amiért aztán Ferenczi a bíróságnál feljelentette. A bíróság felmentő ítéletet hozott.

A leghatalmasabb drámák egyike

ÁLLAT AZ EMBERBEN

4 felvonásban bemutatja szerdán d. u. és este

AZ APOLLO

URANIA MOZGÓ-SZÍNHÁZ

November 1-én, Szurdán d. u 2, 4, 6 és este 7, 9-kor

CARMI MÁRIA
világhírű tragika felléptével

ÖRÖK HOMALY

film dráma négy felvonásban. A világhírű nagy művész oly csodás és nagyművészete valamint pazar eleganciája efilmen tökéletesen érvényesül.

Vigjáték sorozatunk legújabb száma:

HIVATLAN VENDEGEK

az idény legkacagtatóbb boházata 3 felvonásban. Főszerepen:

Wanda Treuman és Vigó Larsen
kiknek tökéletes játéka kifűnően fogja mulattatni kedvelt közönségüket.

Hadi híradó
legújabb harctéri hírekkel.

Gyermekek és katonák jegyek csak a 2 órai előadásban érvényesek.

Szíves látogatást kér
Urania Mozgó Színház.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Segédszerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda gyorsnyomdáján Baján. Mátyáskirály-tér 8.

Kiadó lakás

Bajai Takarékpénztár főtéri bérházában egy emeleti lakás (három szoba, előszoba és mellékhelyiségek) azonnal

≡ **K I A D Ó.** ≡

APOLLO MOZGÓ-SZÍNHÁZ BAJÁN

Szerda, november 1-én.

A legnagyobb és legizgalmasabb drámai attrakció.

ÁLLAT AZ EMBERBEN

Gyönyörűen megjátszott dráma 4 felvonásban.

JAJ! JÖNNEK

Rendkívül kacagást keltő vígjáték két felvonásban.

MESSTER-SASCHA HÉT

a világaboru legújabb újdonságai az összes frontról

B. párfogást kérve
tisztelettel
AZ APOLLO.

Eladó
boltberendezés
Szent György-utca 62.
(Kisbuda) **eladó** boltberendezés és különféle bolti cikkek
Hönig Ferenc

Aspirin tabletták

: fejfájás, influenza, reumátizmus, stb. elismert fájdalomcsillapítószer. A valódi Aspirinnak csak az utánzata, ezért kérjük, hogy az Aspirin „Bayer” jele Aspirin tabletták alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettát 4 0,5 gr. 1 kor. 20 fill.
Minden tablettán az Aspirin szó látható.
Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

HIRDETÉSEK
jutányos áron
FELVÉTELNEK.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány

Viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult

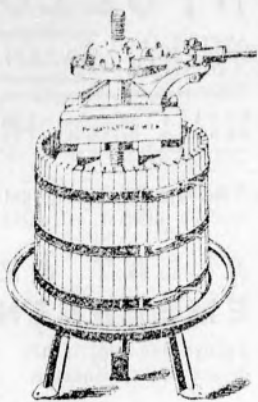
Szőllő- és gyümölcs-örlők szüretelő berendezések.

MAYFARTH PH. és TSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II Taborstrasse 71.

Különböző gyártású sajtók, borászati készülékek számára.

Arjegyék ingyen.

Képviselek kerestetnek.

Etető és itató
Vályukat

Kutfedőlapokat
Sirkereteket
Vasbetonból

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és cement-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt katarrhusoknak, hörghurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyíti a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek

meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a gyógyszárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

„ATLAS“

ASBEST CEMENTPALA

versenyen kívül legkitűnőbb minőségű tetőfedő anyag.

AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA

minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

Sürgőncim:

Palatlas Budapest

Telefon:

179 60

„ATLAS“

Asbestcementpalagyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, Dorottya-u. 6/a. Gyár: Budafok.

Főelárusítóhely Baja GRÜNHUT MIKSA BAJA. és környéke részére: Spitzer-féle téglá-, cementárú-műkögyára.

Sürgőncim: Grünhut, Baja.

Telefonszám: 111.

Elegáns
levélpapírok.

Uri és női levélpapírok nyomással vagy anélkül csinos kivitelben és igen jutányos áron kapható a

Corvin-nyomdában.

„MODIANO“
CLUBSPECIALITÉ

A LEGDRÁGABB
A LEGJOBB!

Orvosi tanácsra úgy a hívelejek mint a laposokak nyomatlanok, de mindenikben benne van nyomással a védjegy és a gyáros aláírása. S. Z. Modiano